

pri Radgoni, v Podsredi, v Framu in v Ormoži. Dne 23. septembra v Št. Juriji pri Celji. Dne 24. septembra v Dobovi, pri sv. Trojici v slov. gor., v Šmartinu pri Slov. Gradci, na Remšniku, v Slov. Bistrici.

Dopisi.

Iz Sladkogorske občine. (Kaj je to?)

Dne 13. prosinca t. l. imeli so pri županu Jakob Kidriču občani Sladkogorske občine volitev občinskih odbornikov. Dne 20. istega meseca volila je pa večina (nekaj Mestinskih in njihove stranke izvoljenih občinskih odbornikov, katerim prva volitev ni bila po volji, se je odtegnilo, ne hoteč voliti, izgovarjaje se, da so prišli ugovori, pritožbe, rekurzi) izvoljenih občinskih odbornikov novega župana. Na puhle, po vsem piškave ugovore morali so se nekateri ugovarjanci in neugovarjanci dne 16. aprila v Šmariji pred Celjskim c. kr. komisarjem spričati in zagovarjati. Ali kaj pomaga še takó pravično in pošteno spričevanje in zagovarjanje, ako je pa od obravnave do rzsodbe pot dolga? Ker so besede obveljale za čisto resnico, bila je, kakor slišimo, prva in druga volitev ovržena a glejte, do danes, 6. septembra t. l. še ni nova volitev razpisana! Jakob Kidrič, kojega so že vsi siti, že celo lastni Mestinjčani ga več ne marajo, še župani! Kako dolgo še bo županil, vé le Bog in tisti, kateri je tega kriv! A kdo je tega kriv? Naznanilo, da se bodo letošnjih vojaških vaj pri Celji vdeležili tudi presvitli cesar, nas je močno razveselilo. Vse si je prizadevalo ljubljenege vladarja, kolikor mogoče, sijajno sprejeti, pa tudi vrlim našim vojakom, kolikor možno, postreči, slaba pota in ceste popraviti ter v lepe in dobre spremeniti. Tudi c. kr. okrajni glavar Celjski imel je veliko skrbi, naj bi se vse lepo, sijajno vršilo, ter naj bi vse in povsod v najlepšem redu bilo. Zato je razposlal strog ukaz vsem tistim županom, v katere občine bi zamogli vojaki priti, naj bodo vse okrajne in občinske ceste popravljene ter kraj cest jarki za odtekanje vode iztrebljeni. Tak ukaz dobil je med drugimi tudi Sladkogorski župan Jakob Kidrič. Je li se ljubček Kidrič po tem ravnal? Se vé, pa kakó! Dal je ceste navoziti. Ali na cestah, kjer še prej ni bilo blata, veljalo je, da so nekateri mesfo peska ali drugega drobnega kamenja njegovemu povelju zadostili tudi z blatom Navozili so, a le na kupe — razgrnili pa še niso do danes 6. t. m. Kakor pa je preklicano, vršilo se bo razgrebanje v soboto. Lepo število posestnikov pa še celo nič navozilo ni! Župan Kidrič! Za prihod presvitlega cesarja in vojakov bil je rečeni ukaz izdan; a presvitli cesar so odšli, pa tudi vojakov več tukaj ni a Vi bote še le 12. t. m. dano povelje spolnjevali! Se-li takó

izvršujejo strogi ukazi c. kr. okrajnega glavarja? — Upamo, da se bo vrv za vaš nemščurski hrbet vendar enkrat dovolj namočila!

Iz Ljutomera. (Naši nemškutarji) so čutili potrebo zraven podružnice „Südmark“ v Ljutomeru še ustanoviti podružnico nemškega „Schulvereina“. Kakor je znano, želi društvo „Südmark“, to je južna meja, te kraje ponemčiti s tem, da spravlja v naše kraje nemške hlapce in dekile ter kupuje posestva za nemške posestnike. „Schulverein“ pa hoče pod pretvezo, da oskrbuje nemškim otrokom poduk v njihovem jeziku, slovenske otroke ponemčiti. Obe društvi in njih podružnice imajo tedaj namen Slovence raznaroditi ali vsaj dražiti in razpor delati. To velja zlasti o ljutomerskih podružnicah. Na Male maše so ustanovili moško in žensko podružnico „Schulvereina“ neki t. j. Dunajski advokat dr. Wolfhardt, ki je bil izvedel, da je v Ljutomeru po zadnjem ljudskem štetju blizu 900 (!) Nemcev, ki imajo 43 otrok za šolo godnih. On ni mogel prenašati žalosti, da teh 43 (?) otrok ne bi dobivalo poduka v svojem materinem jeziku, zato je prišel in v imenu glavnega društva tukaj ustanovil podružnico „Schulvereina“, ki bojda namerava nemško šolo vzdrževati za ljutomerske nemške otroke, če bode z Dijogenovo svetilnico katere našla. Ker je glavni steber te podružnice prišel s Cmureka v Ljutomer, prišlo je tudi največ Cmurečanov k tej ustanovitvi, med njimi dr. Krautgasser, načelnik Cmureške podružnice, ki je ljutomerske nemškutarje plašil s slovensko povodnjo, v kateri se utegnejo potopiti, če šulvereinske podružnice ne ustanovijo. Lekar J. Schwarz, doma s Češkega, se je zahvalil tem pomagacem v „kratki z nemškim duhom napoljeni zdravici“, poštar Mavrič je prečital došle pozdrave, Cmureški pevci so nekaj zgornještajarskih zapeli, potem so pili in plesali in drugi dan so pisali poročila v vse nemške časnike, da se je v Ljutomeru ustanovila moška in ženska schulvereinska podružnica. Kdo je tema podružnicama na čelu, še ni znano, pa sčasoma bomo njih imena gotovo izvedeli. Bržčas so spet privandrani ljudje, ki razpor delajo v Ljutomeru, ker se jim predobro godi med miroljubnimi Slovenci.

Od D. Marije na Jezern. (Marsikaj iz lepe Koroške.) [Konec.] Tudi me veseli, kar sem bral v vašem listu, da se bo cena nekaj znižala, to pa ne zavoljo nas starih rodoljubov, ampak da bi si list pridobil s časoma prav mnogo število novih naročnikov. Tudi nas veseli, da se štajarski in kranjski državni poslanci tako krepko potegujejo za nas zatirane Gorotance. Prosimo jih, naj ostanejo še prihodnjic naši neustrašljivi zagovorniki, kličemo jim: stotera hvala in zahvala! — Letina je pri nas sploh slaba, ozimino je izrédila in pobrala dolga zima,

za tem je prišel še sneg o binkoštih in jarino je nam precej poškodovala suša, potem je po nekaterih krajih jo poškodovala toča in kjer te ni bilo, tam je pa močno njo rja izpila. Zdaj vse upanje stavimo še na ajdo, ali če to Bog odyzame, imeli bomo prav slabo letino. Posli so dragi in davki zmirom naraščajo, kje bode pa denar? Za vse to se naši liberalni naprednjaki malo pobrigajo, njim je le za to, kako bi Slovence ponižali in zatrli. Ko bi imeli v resnici ljubezen v srcu, kakor jo imajo na jeziku ob času volitev, prevdarjali bi gotovo, kako bi bilo mogoče kmetu v teh slabih časih na pomoč priti. Pa žalostno ali vendar resnično: kjer ni vere, tam tudi resnične ljubezni ni. Menda tudi zaradi slabe sedanje vere nas Bog s slabimi časi obiskuje, kakor je Bog govoril že Izraelcem: ako bodele moje zapovedi držali, bom dal vam vsega na obilo, če ne, bode pa vam zemlja osat in trnje rodila. To vam piše slovenski rodoljub, ali se smem oglasiti pa še drugokrat spet? (Prosimo. Ured.) S.

Od Kapele pri Radgoni. V nedeljo, t. j. 30. avgusta t. l. se je odprlo naše „Bralno društvo“. Po večernici se je zbralo precejšnje število naših župljanov v šolskem poslopju, kjer se je vršil vspered prvega občnega zborovanja. Počastilo nas je tudi precej odličnih gostov iz sosednjih krajev, od katerih omenim one iz Radgone, od sv. Jurija, od Malenedelje, od sv. Petra in iz Vržeja. Pristržno zahvalo izrekam tem potom vrlim pevcem od sv. Jurija in vsem dijakom, kateri so pri izvrševanju vsprejeda sodelovali, prečastitemu g. Franu Krambergerju, kaplanu v Opčinah pri Trstu, za gmotno podporo v denarjih in za 23 darovanih knjig, katere je osebno društvu izročil, prečastitemu g. Jakobu Vidoviču, kaplanu pri sv. Ropertu, za poslano brzozjavko: „Živeli vrli Kapelčani; Bog in sreča junaška!“ in konečno še Miciki Himmelreichovi in Toniki Zemljičevi za oskrbitev vencev. Do zdaj imamo že 45 društvenikov in nadejamo se, da še jih bode najmanj enkrat toliko pristopilo. Predsednikom je bil enoglasno izvoljen g. Leopold Pucher, v odbor gg. M. Meško, J. Bratkovič, J. Veberič in A. Vogrinec. Bog in sloga!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nemški liberalci ali kakor se jim pravi, „levica“ dela sedaj že skoraj celo leto na to, da pride do jasli vlade, doslej pa še brez uspeha. Grof Taaffe jih pač pozna in ve tudi basen „o ježi in lisici“. Naj jih izprejme enkrat pod svojo streho, to je: izreče, da se vlada opéra poslej na levico, brž bode konec sedanje vlade in grof Taaffe hoče, noče, vzame od nje slovo ter prepusti svoje mesto kacemu levičnjaku, ne mara, če kje ba-

ronu Chlumeckiju. — Kedar se snide državni zbor, dobi od vojnega ministra precej kislo jabelko na mizo: 18 milj. neki terja vojni minister za vojaštvo več, kakor druga leta. To je veliko denarja, posebno še, ko ima že doslej vojni minister največjo malho — skorej brez dna. — V Admontu, na gornjem Štajarji, imela je „zaveza štajarskih učiteljev“ v ponedeljek svoje zborovanje in se je sklenilo, da bode prihoduje leto na Ptuji. — Štajarski deželni glavar, grof Wurmbbrand, in dr. Schmiderer ter dež. komisar za trsno ušico, g. Balongredo v Gorico k tamošnji razstavi in posvetuje se na konci še tudi o sredstvih zoper trsno ušico. — Koroški učitelji, se ve, da nemški ali nemškutarski, so prav nestrpljivi zoper slov. ljudstvo; treba bode se pritožiti zoper nje, ne v Celovci, ampak na Dunaji. V Celovci vleče, kakor v našem Gradcu, le mrzla, nemška sapa. — Gorenjski volilci na Kranjskem so si izvolili g. J. Mesarja, župnika v Bohinjski Bistrici, za deželnega poslanca, urednik G. Pirc je dobil le 3 glase. — V Ljubljani je bil v ponedeljek sejem za bučelarje, cena strdi je bila po 28 do 32 kr. za kilo. — V Gorici se giblje vse javno življenje o sedanji razstavi in je tujev neki že lepo število bilo na razstavi. — V Miramar pri Trstu je prišla cesarica Elizabeta in pravi se, da pride tje še te dni tudi svitli cesar, a ne ostane dalje, kakor eden, dva dni. — V Trstu povišajo peki ceno kruhu za dva krajcarja in je vsled tega občna nevolja na nje. To si človek lahko misli. — V Pomjanu na Istri vršijo se te dni občinske volitve in laški petelinje delajo na to, da se izvolijo samo laški očetje, vendar pa imamo upanje, da se hrvaški možje ne dajo prestrašiti ter si volijo le svoje, torej hrvaške može. — Razstava v Zagrebu ima še vselej lepo število obiskovalcev in tudi Čehi pridejo tje. — Ogerska vlada misli se sedaj udati ter ne terja več, da se novi ogerski primas preseli iz Ostrogona v Budapešto. Menda jej je grozdeje še prekislo.

Vunanje države. Sovražniki sv. cerkve so nekaj časa gnali glas po svetu, da so sv. oče Leon XIII. zoper tripelalijanco; da pa to ni resnica, zna vsakdo, ako le hoče, saj sv. cerkev ne želi vojske in če je mir namen tripelalijance, potem pač nimajo sv. oče uzroka, naj so zoper njo. — Italija utaplja se v svojih dolgih in tudi sedanje ministerstvo ne more je rešiti, da si je varčno, kolikor le more, toda to vojaštvo...! — V Luzitaniji je sedaj utihnila republikanska zarota in vlada si prizadevlje vse za to, da dobi „glave“ le-te zarote v svoje roke. No če jih dobi, potem bodo te glave brž k malu ob glavo. — Francoska republika je kakor navlašč za namene Nemcev, kajti dokler je ondi republika, ni se bati Nem-